

సుమతికి సుమతికి మధ్యదూరం.

— ఇయ

“నీకు తెలుగు భాష అర్థం అవుతుంది కదూ?”
శాంతంగా, తీరిగ్గా అడిగింది సుమతి. ఈ ప్రశాంతత
వెనుక వచ్చే తుఫాను లక్షికి తెలుసు. ప్రశాంతతకి,
తుఫానుకి ఎంత సమయం తేడా? రెండు నిమిష
షాలా? మూడు నిమిషాలా?

అర్థం అవుతుంది అన్నట్టు తల వూపింది లక్షి.

“మూడు రోజుల క్రిందట పనిలోకి ఆలస్యంగా
వచ్చినప్పుడు చెప్పింది గుర్తుందా?”

వుందన్నట్టు తల వూపింది లక్షి.

“ఎంత గుర్తుందో చెప్పు” చిరాకు, కోపం
మిళితమై వున్నాయి సుమతి కంఠంలో.

“ప్రొద్దుతే ఆరు గంటలకల్లా పనిలోకి రాక
పోతే పెద్దమ్మగారికి కష్టంగా ఉంటుందని, అలా
రావటానికి ఇబ్బందయితే పని మానెయ్యమని
అన్నారు.”

“అవును కదూ మరి యిప్పుడు ఏడవుతుండగా
ఎందుకు వచ్చినట్టు నీకు రావాలిని జీతం డబ్బు
పెద్దమ్మగార్ని అడిగి పట్టుకు పో. యికనుంచీ
పనిలోకి రాకు.”

లక్షి మాట్లాడలేదు. అమ్మగారి దగ్గర మాటల
ద్వారా ప్రయోజనం లేదని దానికి బాగానే తెలుసు.
భుజాల చుట్టూ, చేతుల చుట్టూ కప్పుకున్న చీర
కొంగుని తీసింది. చేతులు ముందుకు జాపింది.
చేతుల మీద ఎర్రగా రక్తపు చారికలు. వెనక్కి
తిరిగింది. నడుం మీద, వీపు మీద కదుములు,
గాయాలు.

ఈసారి సుమతి మొహంలో యిదివరకటి
ప్రశాంతత, నిర్లక్ష్యం చిరాకు లేవు. వాటి స్థానాన్నే
జాలి, బాధ, దయ కన్పించాయి.

“ఎవరు కొట్టారు?” కంఠంలో యిదివరకటి
విసుగు, కోపం లేవు. వాటి స్థానాన్నే జాలి, బాధ,
దయ కన్పించాయి.

“ఎవరు కొట్టారు?” మెల్లిగా తనలోతను
మాట్లాడుకుంటున్నట్టుగా అడిగింది. లక్షి సమాధానం
చెప్పటానికి తటపటాయిస్తోంది.

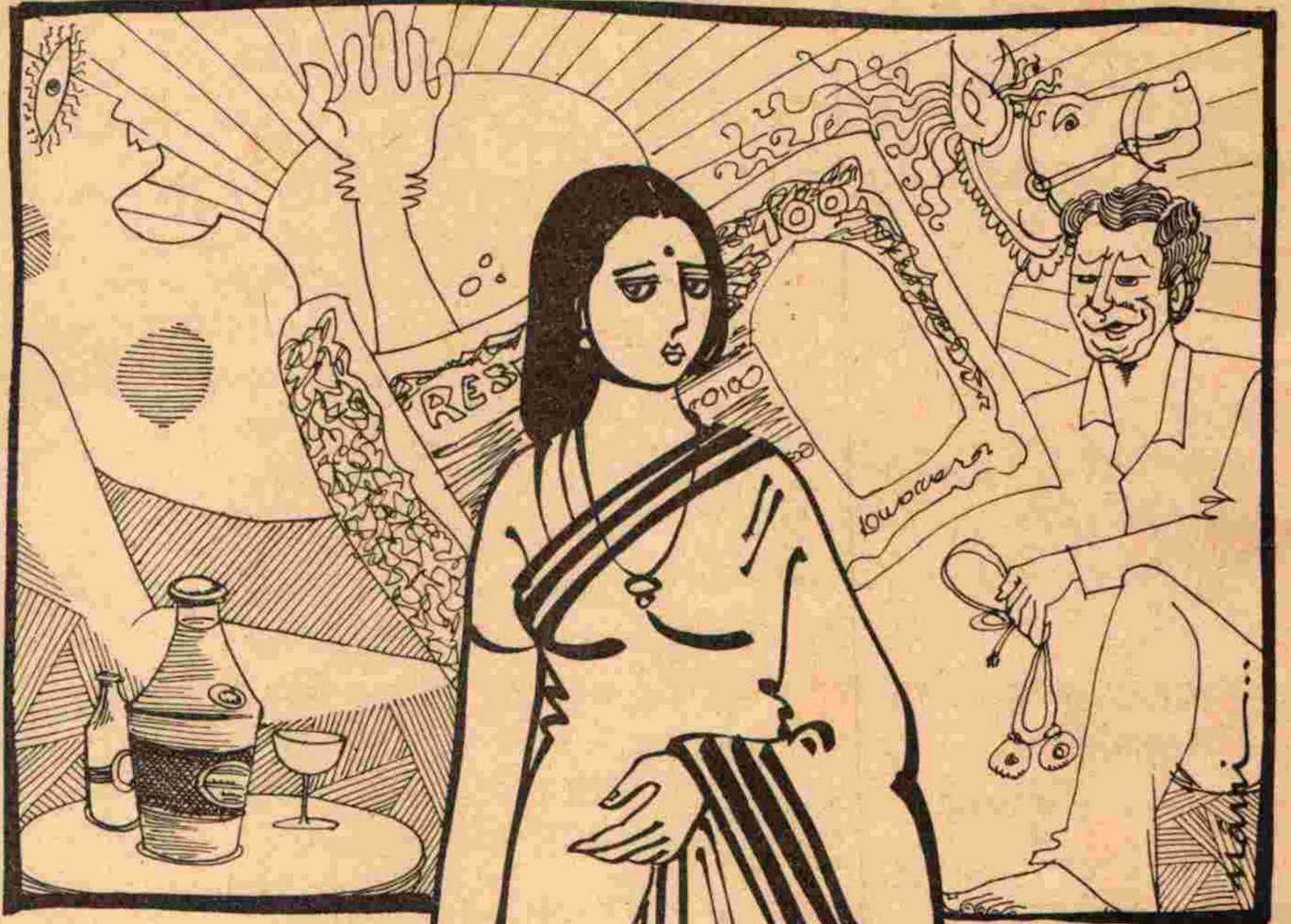
“మీ ఆయనా?” అనుమానంగా అడిగింది
సుమతి.

“కాదు” స్థిరంగా వుంది లక్షి సమాధానం.

“మరి ఎవరు?”

“అత్తా, పెద్దాడబడుచు”

సుమతి మొహంలో ఆశ్చర్యం, అపనమ్మకం

“ మీ ఆయన ఏమంటారు ?”

“ ఆయన చాలా మంచి మనిషి. కల్లికి వ్యతిరేకంగా ఏమీ చెప్పలేదు. అమ్మ ఎలా చెబితే అలా చేయి అంటారు.”

“ అయితే వుద్యోగం మా నెయ్యటానికే నిశ్చయించుకున్నావా ?”

“ సంసారం ప్రకాంతంగా సాగాలంటే యిది తప్ప మరో మార్గం లేదు.” మాలతి కంఠంలో బాద, కళ్ళలో నీటిపొర.

తనలో ఏర్పడిన బాధని, అసంకృప్తిని దాచుకుని “ అప్పుడప్పుడు కనవడుతూ వుండు. మమ్మల్ని మర్చిపోకు ” అంది మామూలుగా సుమతి.

మాలతి తల వూసి గబగబ వెళ్ళిపోయింది. అయితే “ ప్రీతి ప్రీయే శత్రువా ?” పాపం మాలతి. ఫూర్ గర్ల అనుకుంది సుమతి.

*

“ డియర్ రెండు రోజుల్లో బెంగుళూరు వెడుతున్నా ” భార్య సుమతిని వుద్దేశించి అన్నాడు రామచంద్రం.

“ అలాగా ” ఆమెకి తెలుసు భర్త బెంగుళూర్ ఎందుకు వెడుతున్నాడో. “ చూడు. బెంగుళూర్ లో నీకు కావాల్సిన వస్తువులు ఏమన్నా వున్నాయా ? చెప్పు. డోంట్ హెసిటేట్ ” అన్నాడు ప్రేమగా.

ఆ ప్రేమ వెనుకవున్న అతని అవసరం ఆమెకి తెలుసు.

ప్రేమకి అవసరానికి ఎంత తేడా ?
నిజానికి నటనకి వున్నంత తేడా !
“ ఎంత కావాలి ? ” ఆమె కంఠంలో అదే ప్రకాంతత, గంభీరత.

భార్య అలా దైర్యంగా అడిగేసరికి చిరునవ్వు నవ్వాడు రామచంద్రం.

“ అందుకే నువ్వంటే నాకిష్టం సుమా. సూటిగా విషయంలోకి వెడతావు. ట్వెంటీ కౌజండ్స్ కావాలి.”

“ అంత వుండదు. టెన్ వుంది. వట్టుకెళ్ళండి.”

“ టెన్ అంటే పదా ? నమ్మలేకపోతున్నా. నువ్వు అబద్ధం చెబుతున్నావని కాదు. కాని నమ్మలేకపోతున్నా.”

సుమతి తన బ్యాంకు బుక్కు తెచ్చి అతని కుండు వదేసింది. లోపల డేరెన్స్ చూసాడు. “ చాలా ఖర్చయిపోయింది డియర్.”

ప్రగతి బాట

నింగిని ఏడిన
నీటి చుక్క
నేలను తాకి
నదిగ పారి
కడలిగ మారినట్లే -
పెదవిని దాటిన
మంచి మాట
మనసున నాటి
మనిషిని మార్చి
జగతి ప్రగతికి
బాట వేస్తుంది!

—అనసూయా మోహన్

“ అవును కిందటి నెల వదిలేసాను. అంతకు ముందు వది తీసుకున్నారు ”.

“ తీసుకున్నానా ? సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేదు. ఏమీ అనుకోకు డియర్ కాని ప్రస్తుతం యిరవై వేల కావాలి.”

“ ఎక్కడి నుంచి తేను ?”

“ గుడ్. సలహా అడిగావుకదా మీ ఫాదర్ని అడుగు.”

“ నాకిష్టం లేదు.”

“ యిష్టాల్ని, అయిష్టాల్ని ఒక ప్రక్కన పెట్టెయ్యి. మీ డాడీని అడుగు ఏమీ అనుకోరులే.”

“ ఏదో అనుకుంటారు అనికాదు. నాకిష్టం లేదు అంటే.” తండ్రిని ఏనాడూ తను నోరు తెరిచి ఏదీ అడగలేదు. అసలు అడిగే అవసరమే తనకి కలగనివ్వలేదు. తన మననెరిగి అడగకముందే అన్నీ కొని పెట్టేవారు. కాన్వెంటులో నుంచి కాలేజీ లో చదువు, మంచి బట్టలు, మాచింగ్ నగలు, కొత్త మోడల్స్ లో వచ్చే ఫారిన్ కారులు అన్నీ తను అడగకముందే తన యిష్టాల్ని గమనించి మరీ కొనేవారు. తన యిష్టాన్ని గమనించే రామచంద్రాన్ని తనకిచ్చి చేసారు. ఆ విషయం లోనే ఫాదరు పొరపాటు చేసారు. తను పొరపాటు వడింది. పొరపాటు చేసెయ్యటానికి, తిరిగి ఆ పొరపాటుని దిద్దుకోవటానికి ఎంతకాలం వడుతుంది ? ఒక జీవితకాలం. భారంగా నవ్వుకుంది.

“ ఏమిటి ? నీలో నువ్వే నవ్వుకుంటున్నావు. నేను రెండు మూడు రోజుల్లో బాంబే వెళ్ళి

వచ్చేస్తాను. రాగానే డబ్బు నిధం చేసి వుంచు. ఓకే”.

యిచ్చేస్తే ఓకే. యివ్వకపోతే.... క్షణకాలం ఆమె శరీరం, మనస్సు వణికాయి. అల్లకల్లోలం, అప్రకాంతత, గొడవలు, కీచులాటలు తను భరించ లేదు. సుమతి మొహంలో భయం కన్పించింది. ఆలాగేనన్నట్లు తల వూపింది.

సుమతి మొహంలో కన్పించిన భయం, తల వూవడం చూసి సంతృప్తిగా తనలో తను నవ్వుకుని వెళ్ళిపోయాడు రామచంద్రం.

మొదట ‘కాదు’ అని తన మాటకి వ్యతిరేకంగా చెప్పినా వెంటనే తను గట్టిగా మాట్లాడేసరికి బేంబేలు పడిపోతుంది. ఈ అడవాళ్ళని ‘అబలలు’ అని ఎవరు అన్నారోగాని సరిగ్గా అన్నారు, నవ్వుకున్నాడు రామచంద్రం.

*

ఫోను ఎత్తి డయర్ చేసింది సుమతి.

“ ఎస్ రంగారావు స్పీకింగ్ ! ” అవతల తండ్రి కంఠం.

“ డాడీ నేను.”

“ నువ్వమ్మా బావున్నావా ?”

“ ఎస్ డాడీ బాగానే వున్నాను.”

“ అల్లుడుగారు బావున్నారా అమ్మా ?”

“ అందరూ బావున్నారు డాడీ.”

తండ్రికి అనుమానం వేసింది. మరి ఫోన్ ఎందుకు చేసినట్టు ఈ సాయంత్రం. పొద్దుటే కదా యిక్కడికి వచ్చి వెళ్ళింది.

“ డాడీ మీరూ అమ్మా బావున్నారా ?”

“ బ్రహ్మాండంగా వున్నామమ్మా.”

ఎలా అడగాలి ? అడిగెయ్యాలి. తప్పదు. ననుగుడు అంటే తనకి, డాడీకి కూడా యిష్టం వుండదు.

“ డాడీ పదివేలు కావాలి.”

పదివేలు యివ్వటం ఆయనకి ఒక లెక్క కాదు. కాని తనని అడిగేటంత అవసరం ఎందుకు వచ్చింది కూతురికి. కూతురు, అల్లుడు కూడా నెలకి మూడు వేలు పైగానే సంపాదించుకుంటున్నారు ఒక్కొక్కరూ. ఇప్పుడు ఎందుకు పది వేలు. “ ఎందుకమ్మా ఆ డబ్బు ?”

“ కావాలి డాడీ.”

“ అల్లుడుగారా ?”

“కాదు.” కంఠంలో స్థిరత ద్వనించింది.

“మరెందుకమ్మా?”

“మా ఆడబడుచు కూతురు పెళ్ళి. యిరవై వేలు సర్దుమన్నారు. నా దగ్గర వదే వుంది.”

“ఆడేమిటమ్మా మీ ఆడబడుచు వాళ్లు ఏమీ తక్కువ వున్నవాళ్ళు కారుగదా. అయినా ఈ డబ్బుండీ అడిగే వాళ్ళంటే నాకు చిరాకు. నువ్వు మెత్తగా కనబడ్డావు వాళ్ళకి. పాపం అల్లుడు కూడా నోరులేని మనిషి. సరేగాని నీ బ్యాంక్ బేలన్స్ పదివేలనా వుంది?”

“అవును డాడీ మా ఆత్తగారు ఖర్చు మనిషి. దూబరా ఎక్కువగా చేస్తూ వుంటారు. కూతుళ్ళకి ఎంతనేహా ఏంపెట్టాలా అని ఆలోచిస్తూనేవుంటారు. వాళ్ళకి అవసీ, యివసీ కొంటూనే వుంటారు. మీ అల్లుడు ఏమీ అనరు. పోసీలే అమ్మ ఏదో సర్దా వదుతోంది కూతుళ్ళకి పెట్టుకోవాలని అంటారు.”

“ఫూర్ గర్ల. మీ ఆత్తగారు పైకి అంత మంచిగా, మన్ననగా కనపడతారే! అవిడ దైవ భక్తి, పాప భీతి కలవారు. అవిడకి కూడా ఇలాంటి బుద్ధులేనా, అసలు యిలాంటి ఆత్తలు ఆడబడుచులు వల్లనే సంసారాలు నాశనం అయిపోతున్నాయి. అసలు నేనొకసారి వచ్చి గట్టిగా మాట్లాడతా వుండు.”

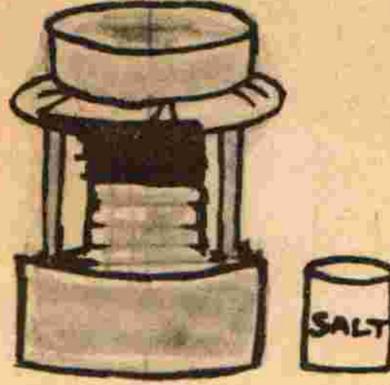
సుమతి గాబరా వదిపోయింది.

“నో, స్టీక్ డాడీ మీరేం రావద్దు. ఈ సంసారం గొడవలు నేనే ఎలాగో సర్దుకుంటాను. ఆత్తగారు చివరి దశలో వున్నారు. యిప్పుడు అవిడని మీరలా మాటలు అనటం నాకు నచ్చదు. అవిడ ఎటువంటి పనులు చేసినా సరే.”

“సరే. నువ్వు వద్దంటే నేను మాత్రం ఎందుకంటాను. నేను మన దైవరుచేత రేప్రొద్దుటే ఆ డబ్బు వంపిస్తాను. నీ సంసారం నువ్వే చక్క బెట్టుకో. డబ్బు యిబ్బందిగా వున్నప్పుడల్లా నాకు చెప్పు” అని కన్నతండ్రికి యిలాంటి బాధ్యతలు, బాధలు తప్పవేమో అనుకున్నారు రంగారావుగారు.

“అలాగే డాడీ” అని ఫోన్ పెట్టేసి, హోలు రోకి వచ్చింది. హోలులో భగవద్గీత పారాయణం చేస్తున్న ఆత్తగార్ని చూడగానే ఒక్కసారి నిలువడి పోయింది సుమతి. తను మాట్లాడిన మాటలు తప్పకుండా వినే వుంటారు.

సుమతి ఆత్తగారు తలెత్తి చూసారు. కోడల్ని

కోడిగ్రుద్దు ఉడకబెడుతున్నప్పుడు చిల్లి విడి వడినట్లయితే వాటికి కొంచెం ఉప్పుగాని, వెనిగర్ గాని చేర్చినట్లయితే గ్రుద్దను యధా రూపంలో వుంచుతాయి.

చూసి జాలిగా నవ్వారు. సుమతి మనస్సులో భావాలు చదివినట్లుగా “లేదమ్మా నేనేం అనుకోను. శ్రీకి సహజం భర్త గౌరవాన్ని, మర్యాదని కాపాడాలనుకోవటం. అది ఆమెకి పుట్టుకతోనే వచ్చింది. భర్త తప్పు చేసినా, బయటి వాళ్లు తన భర్తని వేలెత్తి చూపటానికి, అసహ్యించుకోవటానికి ఇష్ట పడరు ఆడవాళ్ళు. అందుకే భర్త బలహీనతల్ని కప్పి వుచ్చి సతా ఆతన్ని అవతలివాళ్ళు ఏమీ అనడానికి ఆస్కారం యివ్వకుండా కాపాడాలను కుంటారు. భర్త కొట్టినందుకు కాదు తోడికోడలు నవ్వినందుకు ఒక యిల్లాలికి మహా కోపం వచ్చిందట. ఈ విషయంలో ఆడవాళ్లంతా ఒకచేనమ్మా. చదువుకున్న వాళ్ళయినా, చదువురాని వాళ్ళయినా. లక్ష్మి చూడు ప్రొద్దుట నీతో అబద్ధం ఆడిందా?”

“అబద్ధమా?” ఆశ్చర్యపోతూ అడిగింది సుమతి.

“అ! అబద్ధమే. నిజానికి తాగి వచ్చి జీకం డబ్బులు తన కివ్వకుండా దాచుకుంటోందని తెలిసి దాని మొగుడు కొట్టాడు. బయటికి అలా చెప్పుకోవటానికి దానికి యిష్టం వుండదు. ఎందుకు? చెప్పుకుని ఏం లాభం? అందరూ అతన్ని చీద రించుకుంటారు. చిరాగ్గా మాట్లాడతారు. ఏం పెళ్ళా నివి నాలుగు తిట్లో, రచ్చ తెక్కించో బుద్ధి చెప్పుకోలేవు? మొగుడికి లేకపోతే వెధవని వదిలెయ్యి తిక్క కుదురుతుంది. అని రకరకాలుగా సలహాలు విసురుతారు. అందులో ఏ ఒక్కటి అది అను సరించలేదు. అందుకే లక్ష్మి ఈ మాటలు వినే యిష్టం లేక అలా చెప్పింది. పూర్వకాలంలో అంటే పతివ్రతల కాలంలో సుమతి భర్త కుష్టు వాడయినా, అతని బలహీనతల్ని అసహ్యించుకోవటానికి బదులు బుట్టలో పెట్టుకుని వేళ్ళ యింటికి

తీసుకు వెళ్ళిందని మీరంతా అసహ్యపడ్డారు. చిరాకు పడ్డారు. ఈ శ్రీకి వ్యక్తిత్వం లేదా అని మహిళా వేదికలపై లావుపాటి వువన్యాసాల్ని దంచారు అప్పటి సుమతికి, యిప్పటి సుమతికి తేడా ఏమిటమ్మా?”

కొన్ని శతాబ్దాలకాలం తేడా. అంతే శ్రీ మనసు మాత్రం ఒక్కలాగానే ఆలోచిస్తోంది.

నుదుటి మీద పట్టిన చెమటని తుడుచుకుని, వచ్చి వరండాలో ఈజీచెయిర్లో కూర్చుంది సుమతి.

సుమతి ఆఫీసులో పనిచేసే వైన్ గ్రాఫర్ కొన్ని టైప్ కాగితాలని వట్టుకుని వచ్చింది. “మీరు వైన్ చేసేస్తే ప్రొద్దుటే పోస్టలో వంపిస్తాను” అంది కాంతి.

“కూర్చో అలా. అలాగే సంతకం చేస్తాను గాని మాలతి రిజైన్ చేసేసింది. మళ్ళీ అలాంటి మంచి వుద్యోగి మనకు దొరకదు”. కాంతి నిజమే అన్నట్లు తల వూపుతూ, “యిన్నాళ్ళు పాపం ఎలాగో నెట్టుకు వచ్చింది. యిక లాభం లేక పోయింది. రిజైన్ చేసేసింది.”

ఆశ్చర్యంగా అర్థం కానట్లు చూసింది సుమతి.

“అవును లెండి. మీకు తెలీదు ఆ మాలతి మొగుడి విషయం. చాలా అనుమానం మనిషి. మాలతికి మన ఆఫీసులో పనిచేసే శ్రీధర్ కి మధ్య సంబంధం కట్టి నానా మాటలు అంటూండేవాడు. ఏం చేస్తుంది ఫూర్ గర్ల రిజైన్ చేసేసింది ఆఖరికి. అంతటితో తన కష్టాలు తీరిపోతాయి అనుకుం దేమో. అనుమానాలకి, అదీ భర్త అనుమానాలకి ఒక హద్దు వుండేమిటి? వుద్యోగం చేసినంత కాలం శ్రీధర్, మానేస్తే యింటి ఓనరు సుందర రామయ్యో, ఇంటిప్రక్క కాలేజీ అబ్బాయి ప్రభాకర్. యికనుంచి అనుమానించాడనే బాధకి సాయం ఆర్థిక కష్టాలు కూడా నిట్టూర్చింది కాంతి.

“మరి నాతో యింకోలా చెప్పిందే. వాళ్ళత్త గారికి తను వుద్యోగం చెయ్యటం యిష్టం లేదని చెప్పింది.”

కాంతి నవ్వింది చిన్నగా. “అవును అలా అనక యింకెలా అంటుంది మేడమ్. నిజం చెబితే మీరు అసహ్యంగా చూస్తారు. అలాంటి అను మానపు దౌర్భాగ్యుడికి భార్యగా వుండేది ఏమిటి అని గొప్ప వువన్యాసం యిస్తారు. కాని సమా జంలో వున్న వ్యక్తులు ఆమెగాని అలా మొగుడ్ని

వదిలేసింది, కాకుల్లా ప్రవ ర్తిస్తారు. ఆమె బ్రతుకు ఆమెని బ్రతకనివ్వరు. భర్తని వదిలిన ఆడదానికి గాని, భర్త వదిలేసిన ఆడదానికి గాని స్థానం లేని ఈ సమాజంలో ఎదురొడ్డి నిలువలేని సామాన్య స్త్రీ మాలతి. అందుకే జాబ్ కి రిజైన్ చేసింది."

"ఆయితే స్త్రీకి స్త్రీ శత్రువు కాదా?" మనసులో మాట బయటికి అనేసింది సుమతి.

"కొన్ని సందర్భాలలో స్త్రీని స్త్రీయే బాధ పెడు తుంది. అవమానిస్తుంది. కాని దానికి పరిష్కార మార్గం సులభమయినది. భర్త సహకారం వుంటే తనని బాధపెట్టే స్త్రీని స్త్రీ ఎదుర్కోగలదు. కాని స్త్రీకి స్త్రీ సహకారం వున్నా తన భర్త దుర్మార్గాన్ని ఎదిరించలేదు. మనం పూర్తిగా భార్య మీద అన్ని హక్కులూ, అధికారాలూ భర్తకిచ్చి అతణ్ణి ప్రభువుని చేశాం. యిప్పుడు అతణ్ణి సింహాసనం మీద నుంచి దిగమంటే దిగుతాడా?"

"స్త్రీ సహజంగా ప్రశాంతతని యిష్టపడు తుంది. తన చుట్టూ ప్రేమ సామ్రాజ్యాన్ని నెల కొల్పాలనుకుంటుంది. అందుకే భర్తతో దెబ్బ లాటలు పెంచుకోవటానికి యిష్టపడదు. అతను చెప్పిందే వేదంగా, ఇష్టమున్నా లేకున్నా శిర సావహిస్తుంది. అక్కడ తన ఇష్టాన్ని, వ్యక్తి త్యాన్ని అణచుకొని ఆనందమయ జీవితంలో సుడిగాలులు రేగకుండా ఓర్పుతో కాపాడుకోవాలని చూస్తుంది. అంటే తనకి ఇష్టాయిష్టాలు లేవని కాదు. వ్యక్తిత్వం అసలు లేదనీకాదు. అయినా జీవితంలో ఓడిపోతోంది. ఓటమినన్నా సహిస్తున్నారు గాని ఒక మగవాడి దౌర్జన్యాన్ని ఎదిరించి బయట పడలేకపోతున్నారు... తిరుగుబాటు, ధైర్యం ఎంత మంది ఆడవాళ్ళకి వున్నాయి మేడమ్?" ఈ మాటలు వెనుక అధికారాన్ని, క్రూరత్వాన్ని భరించ లేక విడాకులు తీసుకున్న స్త్రీ హృదయముంది.

సుమతి లేచి ఫోన్ తీసి, డయల్ చేసింది. ఆవతల తండ్రి ఫోన్ ఎత్తారు. "డబ్బు పంపొద్దు. ఆ ఆవసరం లేదు" అని రిసీవర్ పెట్టేసింది.

*

మూడు రోజుల తర్వాత....

"డబ్బు రెడీ అయ్యిందా డియర్" దీమాగా అడిగాడు రామచంద్రం.

"లేదు"

"లేదా?" అతని మొహంలో ఆశ్చర్యం.

డా॥ వాసా ప్రభావతి

రచయిత్రి, కవయిత్రి అయిన డా॥ వాసా ప్రభావతి ఈ సంవత్సరం తెలంగాణ ప్రైవేట్ కాలేజీ టీచర్ల అసోసియేషన్ కు ఉపాధ్యక్షు రాలుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

ప్రస్తుతం హైద్రాబాదులోని సరోజినీ నాయుడు వనితా మహా విద్యాలయంలో తెలుగు భాషోపన్యాసకురాలుగా వుంటున్నారు. డా॥ వాసా ప్రభావతి. తెలుగులో ఎమ్. ఎ. పట్టం పొందిన తర్వాత 1978 లో పి. హెచ్ డి అందుకుని అదే సంవత్సరం లింగ్విస్టిక్ స్టడీస్ లో పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేట్ డిప్లోమా పొందిన శ్రీమతి ప్రభావతి పాఠశాల దళమంటే అనేక వక్రత్వ, వ్యాస రచన పోటీలలో బహు మతులు గెలుపొందారు.

'అమ్మ', 'అలావన' వంటి కవితా సంకల నాలు రచించిన శ్రీమతి ప్రభావతి రచనలు అనేక పత్రికలలో ప్రచురితమయ్యాయి. రేడి యోల్ ప్రసారితమయ్యాయి. విశ్వరచన నిర్వ హించిన ఉగాది కథానికల పోటీలో ఈమె రచించిన 'బిచ్చగతై' కథానిక ప్రథమ బహుమతి పొందింది. వనితా జ్యోతి నిర్వ

హించిన కథల పోటీలో 'న్యాయం గుడ్డిది' కథకు కన్నోలేషన్ బహుమతి పొందారు.

హైద్రాబాదులోని శ్రీనివాస సాహితీ సమితి, అభినవ కళాసాహితీ సమితి వంటి సాహితీ సంస్థలతో సంబంధమున్న డా॥ వాసా ప్రభావతి జాలీ ఫ్రెండ్స్ మహిళా విభాగానికి అధ్యక్షు రాలుగానూ, భావన మహిళా విభాగానికి ఉపాధ్యక్షురాలుగానూ వుంటూ అనేక సాహితీ వేదికలపై ఉపన్యాసాలు ఇచ్చి, కవి సమ్మేళ నాలలో పాల్గొని మన్ననలు అందుకున్నారు.

పెళ్ళయి పది సంవత్సరాలు అయ్యాయి. కాని ఎప్పుడూ అతను ఈ మాట విని వుండలేదు.

"ఎందుకని?" కఠినంగా అడిగాడు.

"నా దగ్గరలేదు. దాడిని ఆడగటం యిష్టం లేదు."

"యిష్టం లేదూ? అదేం మాట" ఆశ్చర్యం, కోపం, మిళితమై వున్నాయి అతని మాటల్లో. అసలు భార్యకి తన యిష్ట అయిష్టాల ప్రకారం నడుచుకోగలిగే స్వాతంత్ర్యం, ధైర్యం వున్నా యనేవి అతని వూహాకి అందని విషయాలు.

"అవును. నాకిష్టం లేదు. దాడిని డబ్బుదగటం. ఒక్కసారి అడిగి మీకు డబ్బు యిచ్చానా మీరు అలా అడుగుతూనే వుంటారు. దీనికి అంతం ఎక్కడ? మీకు భార్య పిల్లలు కన్నా రేసులు, పార్టీలు ముఖ్యం. యింతకాలం అయ్యింది. కాని ఏనాడన్నా తండ్రిగా పిల్లల ఆవసరాలు చూసారా? భర్తగా నన్ను ప్రేమగా చూసారా? మీరు వుండీ లేనట్టయ్యారు మా జీవితాలకి."

రామచంద్రం కోపంతో మండిపడ్డాడు. "నీకు

ఒంటి మీద స్పృహ వుండే మాట్లాడుతున్నావా? యిదివరలో ఒకసారి చెప్పాను యిలాంటి అడ్డమైన పొగరుబోతు సమాధానాలు చెప్పావంటే విడాకులు తీసుకోవాల్సిన ఆవసరం వస్తుందని."

"నాకు హైదరాబాదు ట్రాన్స్ ఫర్ అయ్యింది. పిల్లల్ని తీసుకుని వెళ్ళిపోతున్నా. నేను విడాకులు యివ్వను. యిస్తే మరో స్త్రీని చేసుకుని ఆమెని యిలాగే డబ్బు కోసం పీడిస్తూ మీ జల్నాలు మీరు సాగిస్తారు. భార్యకి మనసు, యిష్టం, వ్యక్తిత్వం వున్నాయన్న సంగతి మీరెప్పుడయినా గమనించారా? గమనించిన రోజున మీ పద్ధతి మార్చుకుని భార్యని స్నేహితురాలిగా, హృదయమున్న మనిషిగా చూడగలిగే రోజున మళ్ళి కలిసి బ్రతుకుదాం. లేదూ మీ దారి మీది నా దారి నాది." అని సుమతి అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది. యింక మాట్లాడాల్సిన విషయాలు ఏమీ లేవన్నట్టు.

రామచంద్రం ద్రిగ్భాంతిగా అలాగే నిల్చుండి పోయాడు. ప్రవాహం ఎదురుతిరిగింది. అతను మాత్రం ప్రవాహానికి ఎంతకాలం ఎదురీడగలడు. □